

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
BİLİŞSEL VE DAVRANIŞ BİLİMLERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (BİLDAM)
LABORATUVAR VE ARAŞTIRMA ALTYAPISI
UYGULAMA USUL VE ESASLARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 –

Bu yönergenin amacı; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilişsel ve Davranış Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi (BİLDAM) bünyesinde yürütülen bilimsel araştırmalar, laboratuvar kullanımı, cihaz altyapısı, veri yönetimi, etik süreçler, araştırmacı yetkilendirmesi ve araştırma güvenliği süreçlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 –

Bu yönerge;

- merkez bünyesinde yürütülen tüm araştırmaları,
- laboratuvar kullanım süreçlerini,
- araştırmacıları,
- teknik personeli,
- dış araştırmacıları,
- proje yürütücülerini,
- lisansüstü tez çalışmalarını,
- sanayi işbirliği araştırmalarını,
- insan katılımcılar üzerinde gerçekleştirilen bilimsel çalışmaları

kapsar.

Dayanak

Madde 3 –

Bu yönerge;

- 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu,
- 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu,
- Yükseköğretim Kurulu Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi,
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ilgili yönetmelikleri,
- ÇOMÜ BİLDAM Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği

hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 –

Bu yönergede geçen;

Üniversite: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi’ni,

Merkez (BİLDAM): ÇOMÜ Bilişsel ve Davranış Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi’ni,

Yönetim Kurulu: BİLDAM Yönetim Kurulu’nu,

Araştırmacı: Merkez altyapısını kullanan akademik veya kurumsal kullanıcıyı,

Katılımcı: Araştırmaya gönüllü olarak dahil olan kişiyi,

Laboratuvar: Merkez bünyesindeki tüm araştırma alanlarını,

Biyometrik Veri: EEG, göz hareketi, yüz ifadesi, fizyolojik sinyal ve benzeri verileri,

Teknik Personel: Merkez cihazlarının teknik yönetiminden sorumlu personeli,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yönetim ve Organizasyon

Merkez Yönetimi

Madde 5 –

Merkez faaliyetleri Merkez Müdürü ve Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.

Yönetim Kurulunun Görevleri

Madde 6 –

Yönetim Kurulu;

- laboratuvar kullanım politikalarını belirler,
- cihaz kullanım esaslarını düzenler,
- araştırma başvurularını değerlendirir,
- etik ve veri güvenliği süreçlerini izler,
- ücretlendirme politikalarını belirler,
- kalite güvence süreçlerini yürütür.

Teknik Birim

Madde 7 –

Merkez bünyesinde cihaz yönetimi, bakım, veri güvenliği ve teknik destek hizmetleri için teknik birim oluşturulabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Araştırma Başvuruları ve Laboratuvar Kullanımı

Araştırma Başvurusu

Madde 8 –

Merkez altyapısını kullanacak araştırmacılar deney/araştırma başvuru formunu eksiksiz doldurmak zorundadır.

Etik Kurul Zorunluluğu

Madde 9 –

İnsan katılımcılar üzerinde yürütülecek tüm araştırmalarda etik kurul onayı zorunludur.

Etik kurul onayı bulunmayan çalışmalar yürütülemez.

Laboratuvar Rezervasyonu

Madde 10 –

Laboratuvar ve cihaz kullanımları rezervasyon sistemi üzerinden planlanır.

Kullanım Yetkisi

Madde 11 –

Cihazlar yalnızca gerekli eğitimleri tamamlamış ve yetkilendirilmiş kullanıcılar tarafından kullanılabilir.

Dış Araştırmacılar

Madde 12 –

Üniversite dışından araştırmacılar Yönetim Kurulu onayı ile merkez altyapısından yararlanabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Etik İlkeler ve Katılımcı Hakları

Gönüllülük

Madde 13 –

Araştırmalara katılım gönüllülük esasına dayanır.

Katılımcılar istedikleri zaman çalışmadan ayrılabilir.

Bilgilendirilmiş Onam

Madde 14 –

Araştırma öncesinde katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınması zorunludur.

Gizlilik

Madde 15 –

Katılımcı bilgileri gizli tutulur.

Kişisel veriler yalnızca bilimsel amaçlarla kullanılabilir.

Hassas Veriler

Madde 16 –

Biyometrik veriler ve özel nitelikli kişisel veriler KVKK hükümlerine uygun şekilde korunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Veri Yönetimi ve Güvenliği

Veri Yönetimi

Madde 17 –

Araştırma verileri güvenli ortamlarda saklanır.

Veri Erişimi

Madde 18 –

Verilere yalnızca yetkilendirilmiş kişiler erişebilir.

Veri Anonimleştirme

Madde 19 –

Katılımcı verileri mümkün olduğunca anonimleştirilir.

Veri İmhası

Madde 20 –

Araştırma tamamlandıktan sonra veriler ilgili mevzuata uygun şekilde saklanır veya imha edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Cihaz Kullanımı ve Teknik Süreçler

Cihaz Güvenliği

Madde 21 –

Araştırmacılar cihaz kullanım talimatlarına uymakla yükümlüdür.

Teknik Destek

Madde 22 –

Teknik destek gerektiren çalışmalarda merkez personeli görevlendirilebilir.

Cihaz Hasarı

Madde 23 –

Kullanıcı kaynaklı cihaz hasarları ilgili mevzuat kapsamında değerlendirilir.

Bakım ve Kalibrasyon

Madde 24 –

Cihazların bakım ve kalibrasyon süreçleri düzenli olarak yürütülür.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yapay Zekâ ve Veri Analitiği

Yapay Zekâ Kullanımı

Madde 25 –

Araştırmalarda kullanılan yapay zekâ sistemleri etik ilkelere uygun şekilde kullanılmalıdır.

Algoritmik Şeffaflık

Madde 26 –

Yapay zekâ kullanılan araştırmalarda yöntem ve model yapısı raporlanmalıdır.

Yasaklı Uygulamalar

Madde 27 –

Katılımcı rızası olmadan biyometrik analiz ve otomatik profil çıkarımı yapılamaz.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yayın, Fikri Mülkiyet ve Akademik İlkeler

Yayın İlkeleri

Madde 28 –

Merkez altyapısı kullanılarak gerçekleştirilen çalışmalarda merkeze atıf yapılması zorunludur.

Bilimsel Etik

Madde 29 –

Veri manipülasyonu, sahtecilik ve intihal yasaktır.

Fikri Mülkiyet

Madde 30 –

Patent, yazılım ve veri setlerine ilişkin haklar ilgili mevzuata göre değerlendirilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Kalite Güvencesi ve Denetim

İç Denetim

Madde 31 –

Merkez faaliyetleri gerektiğinde iç denetime tabi tutulabilir.

Kalite Güvencesi

Madde 32 –

Merkez kalite güvence süreçlerini yürütür.

Risk Yönetimi

Madde 33 –

Teknik, etik ve veri güvenliği risklerine yönelik önlemler alınır.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 34 –

Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 35 –

Bu yönerge ÇOMÜ BİLDAM Yönetim Kurulu onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 36 –

Bu yönerge hükümlerini ÇOMÜ BİLDAM Müdürü yürütür.